

บทที่ 5

สรุปผล อภิปรายผลและข้อเสนอแนะ

ในการวิจัยครั้งนี้เป็นการศึกษา สภาพการปฏิบัติงานตามเกณฑ์มาตรฐานวิชาชีพครู ของครูโรงเรียนประถมศึกษา ตามความคิดเห็นของครู และผู้บริหารโรงเรียน สังกัดสำนักงาน การประถมศึกษาจังหวัดบุรีรัมย์ ซึ่งสรุปผล อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ ดังนี้

1. ความมุ่งหมายของการวิจัย
2. สมมติฐานของการวิจัย
3. วิธีดำเนินการวิจัย
4. สรุปผลการวิจัย
5. อภิปรายผล
6. ข้อเสนอแนะ
  - 6.1 ข้อเสนอแนะในการนำไปใช้
  - 6.2 ข้อเสนอแนะเพื่อการวิจัยต่อไป

ความมุ่งหมายของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาสภาพการปฏิบัติงานตามเกณฑ์มาตรฐานวิชาชีพครู ของครูโรงเรียน ประถมศึกษา สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดบุรีรัมย์ ตามความคิดเห็นของครูผู้สอน และผู้บริหารโรงเรียน
2. เพื่อเปรียบเทียบสภาพการปฏิบัติงานตามเกณฑ์มาตรฐานวิชาชีพครู ของครู โรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดบุรีรัมย์ ตามความคิดเห็นของ ครูผู้สอน และผู้บริหารโรงเรียน

สมมติฐานของการวิจัย

1. ครูผู้สอนและผู้บริหารโรงเรียน สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดบุรีรัมย์ มีความคิดเห็นเกี่ยวกับสภาพการปฏิบัติงานตามเกณฑ์มาตรฐานวิชาชีพครู ของครูโรงเรียน ประถมศึกษา แตกต่างกัน
2. ครูผู้สอนและผู้บริหารโรงเรียน สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดบุรีรัมย์ ที่มีเพศต่างกัน มีความคิดเห็นเกี่ยวกับสภาพการปฏิบัติงานตามเกณฑ์มาตรฐานวิชาชีพครู ของครูโรงเรียนประถมศึกษา แตกต่างกัน

3. ครูผู้สอนและผู้บริหารโรงเรียน สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดบุรีรัมย์ ที่มีอายุต่างกัน มีความคิดเห็นเกี่ยวกับสภาพการปฏิบัติงานตามเกณฑ์มาตรฐานวิชาชีพครู ของครูโรงเรียนประถมศึกษา แตกต่างกัน

4. ครูผู้สอนและผู้บริหารโรงเรียน สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดบุรีรัมย์ ที่มีประสบการณ์ในการทำงานต่างกัน มีความคิดเห็นเกี่ยวกับสภาพการปฏิบัติงานตามเกณฑ์ มาตรฐานวิชาชีพครู ของครูโรงเรียนประถมศึกษา แตกต่างกัน

วิธีดำเนินการวิจัย

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

1.1 ประชากร ที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ประกอบด้วยครูผู้สอน และผู้บริหารโรงเรียน สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดบุรีรัมย์ ปีการศึกษา 2544 จำนวน 10,244 คน และ 1,082 คน ตามลำดับ รวมครูผู้สอนและผู้บริหารโรงเรียนทั้งสิ้น 11,326 คน

1.2 กลุ่มตัวอย่าง ที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ประกอบด้วยครูผู้สอน จำนวน 375 คน และผู้บริหารโรงเรียน จำนวน 285 คน รวมครูผู้สอนและผู้บริหารโรงเรียนทั้งสิ้น 660 คน ตามการกำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่างโดยใช้ตารางของเกรซีและมอร์แกน (Krejcie & Morgan)

2. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

ในการเก็บรวบรวมข้อมูล ผู้วิจัยได้สร้างเครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล ได้แก่ แบบสอบถาม (Questionnaires) ที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นโดยปรับจากเกณฑ์มาตรฐานวิชาชีพครู พ.ศ. 2537 ของสำนักงานเลขาธิการคุรุสภา เพื่อสอบถามสภาพการปฏิบัติงานตามเกณฑ์ มาตรฐานวิชาชีพครู ตามความคิดเห็นของครูผู้สอน และผู้บริหารโรงเรียน สังกัดสำนักงาน การประถมศึกษาจังหวัดบุรีรัมย์ แบบสอบถามแบ่งออกเป็น 2 ตอน คือ

ตอนที่ 1 เป็นส่วนที่เกี่ยวกับสถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม เพื่อเก็บข้อมูล เกี่ยวกับเพศ อายุ และประสบการณ์ในการทำงาน

ตอนที่ 2 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับการปฏิบัติงานตามเกณฑ์มาตรฐานวิชา ชีพครู ตามความคิดเห็นของครูผู้สอน และผู้บริหารโรงเรียน สังกัดสำนักงานการประถมศึกษา จังหวัดบุรีรัมย์ ตามเกณฑ์มาตรฐานทั้ง 12 มาตรฐาน รวมทั้งสิ้น 60 ข้อ โดยมีค่าอำนาจ จำแนกอยู่ระหว่าง 2.098 ถึง 5.793 และค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ 0.9694

3. การเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลตามลำดับ ดังนี้

1. ขออนุญาตจากบัณฑิตวิทยาลัย สถาบันราชภัฏบุรีรัมย์ เพื่อขอความร่วมมือไปยัง ผู้อำนวยการการประถมศึกษาจังหวัดบุรีรัมย์ และขออนุญาตขอความร่วมมือตอบแบบสอบถาม ผู้อำนวยการประถมศึกษาจังหวัด ส่งถึงหัวหน้าการประถมศึกษาอำเภอกิ่งอำเภอ ให้ช่วยแจก

แบบสอบถามไปยังโรงเรียนกลุ่มตัวอย่าง เพื่อให้ครูผู้สอน และผู้บริหารโรงเรียน ช่วยตอบแบบสอบถาม และผู้วิจัยออกไปเก็บรวบรวมและติดตามแบบสอบถามคืนจากสำนักงานการประถมศึกษาอำเภอ/กิ่งอำเภอ ด้วยตนเอง จำนวนแบบสอบถามที่ส่งไปทั้งสิ้น จำนวน 660 ฉบับ ได้รับคืน จำนวน 596 ฉบับ คิดเป็นร้อยละ 88.21

4. การวิเคราะห์ข้อมูล

การวิเคราะห์ข้อมูลและค่าสถิติต่าง ๆ ในการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้ใช้โปรแกรมสำเร็จรูป SPSS for Windows Version 10.0 (Statistical Package for the Social Sciences) และใช้สถิติวิเคราะห์ ดังนี้

4.1 ข้อมูลเกี่ยวกับสถานภาพของกลุ่มตัวอย่าง วิเคราะห์ด้วยการแจกแจงความถี่ หาค่าร้อยละ (Percentage)

4.2 วิเคราะห์ระดับความคิดเห็นของครูผู้สอน และผู้บริหารโรงเรียนที่มีต่อสภาพการปฏิบัติงานตามเกณฑ์มาตรฐานวิชาชีพครู ด้วยการหาค่าเฉลี่ย (Arithmetic Mean) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation)

4.3 วิเคราะห์เปรียบเทียบสภาพการปฏิบัติงานตามเกณฑ์มาตรฐานวิชาชีพครู ของครูโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดบุรีรัมย์ ตามความคิดเห็นของครูผู้สอน และผู้บริหารโรงเรียน ทั้ง 12 มาตรฐาน จำแนกตามเพศ โดยใช้ t-test (Independent)

4.4 วิเคราะห์เปรียบเทียบ ความคิดเห็นของครูผู้สอน และผู้บริหารโรงเรียน ที่มีเพศอายุ และประสบการณ์ในการทำงาน ต่างกัน โดยการวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว (One-way ANOVA) เมื่อพบความแตกต่างในแต่ละด้าน จะทำการเปรียบเทียบความแตกต่างเป็นรายคู่ ตามวิธีการของเชฟเฟ้ (Scheffe's Method) กำหนดระดับนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

สรุปผลการวิจัย

การวิจัยเรื่อง สภาพการปฏิบัติงานตามเกณฑ์มาตรฐานวิชาชีพครู ของครูโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดบุรีรัมย์ ผู้วิจัยได้ข้อสรุป ดังนี้

1. ผลการวิเคราะห์ สภาพการปฏิบัติงานตามเกณฑ์มาตรฐานวิชาชีพครู ของครูโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดบุรีรัมย์ ตามความคิดเห็นของครูผู้สอน พบว่า โดยรวม มีความคิดเห็นอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า มีความคิดเห็นอยู่ในระดับมาก จำนวน 10 ด้าน โดยเรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย ดังนี้ ด้านปฏิบัติตนเป็นแบบอย่างที่ดีแก่ผู้เรียน ด้านร่วมมือกับผู้อื่นในสถานศึกษาอย่างสร้างสรรค์ ด้านตัดสินใจปฏิบัติกิจกรรมต่าง ๆ โดยคำนึงถึงผลที่จะเกิดกับผู้เรียน ด้านร่วมมือกับผู้อื่นอย่าง

สร้างสรรค์ในชุมชน ด้านพัฒนาแผนการสอนให้สามารถปฏิบัติได้เกิดผลจริง ด้านมุ่งมั่นพัฒนาผู้เรียนให้เต็มตามศักยภาพ ด้านจัดกิจกรรมการเรียนการสอนโดยเน้นผลถาวรที่เกิดแก่ผู้เรียน ด้านแสวงหาและใช้ข้อมูลข่าวสารในการพัฒนา ด้านพัฒนาสื่อการเรียนการสอนให้มีประสิทธิภาพอยู่เสมอ และด้านสร้างโอกาสให้ผู้เรียนได้เรียนรู้ในทุกสถานการณ์ นอกนั้นมีความคิดเห็นอยู่ในระดับปานกลาง จำนวน 2 ด้าน โดยเรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย ดังนี้ ด้านรายงานผลการพัฒนาคุณภาพของผู้เรียนได้อย่างมีระบบ และด้านปฏิบัติกิจกรรมทางวิชาการเกี่ยวกับการพัฒนาวิชาชีพครูอยู่เสมอ

2. ผลการวิเคราะห์ สภาพการปฏิบัติงานตามเกณฑ์มาตรฐานวิชาชีพครู ของครูโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดบุรีรัมย์ ตามความคิดเห็นของครูผู้สอน จำแนกตามเพศ พบว่า

2.1 ครูผู้สอนเพศชาย มีความคิดเห็นต่อการปฏิบัติงานโดยรวม อยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า มีการปฏิบัติงานอยู่ในระดับมาก จำนวน 9 ด้าน โดยเรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย ได้แก่ ด้านปฏิบัติตนเป็นแบบอย่างที่ดีแก่ผู้เรียน ด้านร่วมมือกับผู้อื่นในสถานศึกษาอย่างสร้างสรรค์ ด้านตัดสินใจปฏิบัติกิจกรรมต่าง ๆ โดยคำนึงถึงผลที่จะเกิดกับผู้เรียน ด้านร่วมมือกับผู้อื่นอย่างสร้างสรรค์ในชุมชน ด้านพัฒนาแผนการสอนให้สามารถปฏิบัติได้เกิดผลจริง ด้านจัดกิจกรรมการเรียนการสอนโดยเน้นผลถาวรที่เกิดแก่ผู้เรียน ด้านมุ่งมั่นพัฒนาผู้เรียนให้เต็มตามศักยภาพ ด้านแสวงหาและใช้ข้อมูลข่าวสารในการพัฒนา และด้านพัฒนาสื่อการเรียนการสอนให้มีประสิทธิภาพอยู่เสมอ นอกนั้นมีความคิดเห็นอยู่ระดับปานกลาง จำนวน 3 ด้าน โดยเรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย ดังนี้ ด้านสร้างโอกาสให้ผู้เรียนได้เรียนรู้ในทุกสถานการณ์ ด้านรายงานผลการพัฒนาคุณภาพของผู้เรียนได้อย่างมีระบบ และด้านปฏิบัติกิจกรรมทางวิชาการเกี่ยวกับการพัฒนาวิชาชีพครูอยู่เสมอ

2.2 ครูผู้สอนเพศหญิง มีความคิดเห็นต่อการปฏิบัติงานโดยรวม อยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า มีการปฏิบัติงานอยู่ในระดับมาก จำนวน 10 ด้าน โดยเรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย ได้แก่ ด้านปฏิบัติตนเป็นแบบอย่างที่ดีแก่ผู้เรียน ด้านร่วมมือกับผู้อื่นในสถานศึกษาอย่างสร้างสรรค์ ด้านตัดสินใจปฏิบัติกิจกรรมต่าง ๆ โดยคำนึงถึงผลที่จะเกิดกับผู้เรียน ด้านพัฒนาแผนการสอนให้สามารถปฏิบัติได้เกิดผลจริง ด้านร่วมมือกับผู้อื่นอย่างสร้างสรรค์ในชุมชน ด้านมุ่งมั่นพัฒนาผู้เรียนให้เต็มตามศักยภาพ ด้านแสวงหาและใช้ข้อมูลข่าวสารในการพัฒนา ด้านจัดกิจกรรมการเรียนการสอนโดยเน้นผลถาวรที่เกิดแก่ผู้เรียน ด้านพัฒนาสื่อการเรียนการสอนให้มีประสิทธิภาพอยู่เสมอ และด้านสร้างโอกาสให้ผู้เรียนได้เรียนรู้ในทุกสถานการณ์ นอกนั้นมีความคิดเห็นอยู่ระดับปานกลาง จำนวน 2 ด้าน โดยเรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย ดังนี้ ด้านรายงานผลการพัฒนาคุณภาพของผู้เรียนได้อย่างมีระบบ และด้านปฏิบัติกิจกรรมทางวิชาการเกี่ยวกับการพัฒนาวิชาชีพครูอยู่เสมอ

3. ผลการวิเคราะห์ สภากรรมการปฏิบัติงานตามเกณฑ์มาตรฐานวิชาชีพครู ของครูโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดบุรีรัมย์ ตามความคิดเห็นของครูผู้สอน จำแนกตามอายุ พบว่า

3.1 ครูผู้สอนที่มีอายุน้อยกว่า 30 ปี โดยรวมมีการปฏิบัติงานอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า มีการปฏิบัติงานอยู่ในระดับมาก จำนวน 10 ด้าน ระดับปานกลาง จำนวน 2 ด้าน โดยด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ด้านปฏิบัติตนเป็นแบบอย่างที่ดีแก่ผู้เรียน และด้านที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุดคือ ด้านปฏิบัติกิจกรรมทางวิชาการเกี่ยวกับการพัฒนาวิชาชีพครูอยู่เสมอ

3.2 ครูผู้สอนที่มีอายุ 30-40 ปี โดยรวมมีการปฏิบัติงานอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า มีการปฏิบัติงานอยู่ในระดับมาก จำนวน 9 ด้าน ระดับปานกลาง จำนวน 3 ด้าน โดยด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ด้านปฏิบัติตนเป็นแบบอย่างที่ดีแก่ผู้เรียน และด้านที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุดคือ ด้านปฏิบัติกิจกรรมทางวิชาการเกี่ยวกับการพัฒนาวิชาชีพครูอยู่เสมอ

3.3 ครูผู้สอนที่มีอายุ 41-50 ปี โดยรวมมีการปฏิบัติงานอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า มีการปฏิบัติงานอยู่ในระดับมาก จำนวน 10 ด้าน ระดับปานกลาง จำนวน 2 ด้าน โดยด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ด้านปฏิบัติตนเป็นแบบอย่างที่ดีแก่ผู้เรียน และด้านที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุดคือ ด้านปฏิบัติกิจกรรมทางวิชาการเกี่ยวกับการพัฒนาวิชาชีพครูอยู่เสมอ

3.4 ครูผู้สอนที่มีอายุ 51-60 ปี โดยรวมมีการปฏิบัติงานอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า มีการปฏิบัติงานอยู่ในระดับมาก จำนวน 10 ด้าน ระดับปานกลาง จำนวน 2 ด้าน โดยด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ด้านปฏิบัติตนเป็นแบบอย่างที่ดีแก่ผู้เรียน และด้านที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุดคือ ด้านปฏิบัติกิจกรรมทางวิชาการเกี่ยวกับการพัฒนาวิชาชีพครูอยู่เสมอ

4. ผลการวิเคราะห์ สภากรรมการปฏิบัติงานตามเกณฑ์มาตรฐานวิชาชีพครู ของครูโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดบุรีรัมย์ ตามความคิดเห็นของครูผู้สอน จำแนกตามประสบการณ์ในการทำงาน พบว่า

4.1 ครูผู้สอนที่มีประสบการณ์ในการทำงาน น้อยกว่า 10 ปี โดยรวม มีการปฏิบัติงานอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า มีการปฏิบัติงานอยู่ในระดับมาก จำนวน 9 ด้าน ระดับปานกลาง จำนวน 2 ด้าน และระดับน้อย 1 ด้าน โดยด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ด้านปฏิบัติตนเป็นแบบอย่างที่ดีแก่ผู้เรียน และด้านที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ ด้านปฏิบัติกิจกรรมทางวิชาการเกี่ยวกับการพัฒนาวิชาชีพครูอยู่เสมอ

4.2 ครูผู้สอนที่มีประสบการณ์ในการทำงาน 10 - 20 ปี โดยรวม มีการปฏิบัติงานอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า มีการปฏิบัติงานอยู่ในระดับมาก จำนวน 9 ด้าน ระดับปานกลาง จำนวน 3 ด้าน โดยด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ด้านปฏิบัติตน

เป็นแบบอย่างที่ดีแก่ผู้เรียน และด้านที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ ด้านปฏิบัติการกิจกรรมทางวิชาการ เกี่ยวกับการพัฒนาวิชาชีพครูอยู่เสมอ

4.3 ครูผู้สอนที่มีประสบการณ์ในการทำงาน มากกว่า 20 ปี โดยรวม มีการปฏิบัติงานอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า มีการปฏิบัติงานอยู่ในระดับมาก จำนวน 10 ด้าน ระดับปานกลาง จำนวน 2 ด้าน โดยด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ด้านปฏิบัติตนเป็นแบบอย่างที่ดีแก่ผู้เรียน และด้านที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ ด้านปฏิบัติการกิจกรรมทางวิชาการ เกี่ยวกับการพัฒนาวิชาชีพครูอยู่เสมอ

5. ผลการวิเคราะห์ สภาพการปฏิบัติงานตามเกณฑ์มาตรฐานวิชาชีพครู ของครูโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดบุรีรัมย์ ตามความคิดเห็นของผู้บริหารโรงเรียน พบว่า โดยรวมมีความคิดเห็นอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า มีความคิดเห็นอยู่ในระดับมาก จำนวน 10 ด้าน โดยเรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย ดังนี้ ด้านปฏิบัติตนเป็นแบบอย่างที่ดีแก่ผู้เรียน ด้านร่วมมือกับผู้อื่นในสถานศึกษาอย่างสร้างสรรค์ ด้านตัดสินใจปฏิบัติการต่าง ๆ โดยคำนึงถึงผลที่จะเกิดกับผู้เรียน ด้านร่วมมือกับผู้อื่นอย่างสร้างสรรค์ในชุมชน ด้านมุ่งมั่นพัฒนาผู้เรียนให้เต็มตามศักยภาพ ด้านแสวงหาและใช้ข้อมูลข่าวสารในการพัฒนา ด้านสร้างโอกาสให้ผู้เรียนได้เรียนรู้ในทุกสถานการณ์ ด้านพัฒนาแผนการสอนให้สามารถปฏิบัติได้เกิดผลจริง ด้านพัฒนาสื่อการเรียนการสอนให้มีประสิทธิภาพอยู่เสมอ และด้านจัดกิจกรรมการเรียนการสอนโดยเน้นผลถาวรที่เกิดแก่ผู้เรียน นอกนั้นมีความคิดเห็นอยู่ระดับปานกลาง จำนวน 2 ด้าน โดยเรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย ดังนี้ ด้านรายงานผลการพัฒนาคุณภาพของผู้เรียนได้อย่างมีระบบ และด้านปฏิบัติการทางวิชาการเกี่ยวกับการพัฒนาวิชาชีพครูอยู่เสมอ

6. ผลการวิเคราะห์ สภาพการปฏิบัติงานตามเกณฑ์มาตรฐานวิชาชีพครู ของครูโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดบุรีรัมย์ ตามความคิดเห็นของผู้บริหารโรงเรียน จำแนกตามเพศ พบว่า

6.1 ผู้บริหารเพศชาย มีความคิดเห็นเกี่ยวกับการปฏิบัติงาน โดยรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า มีการปฏิบัติงานอยู่ในระดับมาก จำนวน 10 ด้าน โดยเรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย ได้แก่ ด้านปฏิบัติตนเป็นแบบอย่างที่ดีแก่ผู้เรียน ด้านร่วมมือกับผู้อื่นในสถานศึกษาอย่างสร้างสรรค์ ด้านตัดสินใจปฏิบัติการต่าง ๆ โดยคำนึงถึงผลที่จะเกิดกับผู้เรียน ด้านร่วมมือกับผู้อื่นอย่างสร้างสรรค์ในชุมชน ด้านแสวงหาและใช้ข้อมูลข่าวสารในการพัฒนา ด้านมุ่งมั่นพัฒนาผู้เรียนให้เต็มตามศักยภาพ ด้านสร้างโอกาสให้ผู้เรียนได้เรียนรู้ในทุกสถานการณ์ ด้านจัดกิจกรรมการเรียนการสอนโดยเน้นผลถาวรที่เกิดแก่ผู้เรียน ด้านพัฒนาแผนการสอนให้สามารถปฏิบัติได้เกิดผลจริง และด้านพัฒนาสื่อการเรียนการสอนให้มีประสิทธิภาพอยู่เสมอ นอกนั้นมีความคิดเห็นอยู่ระดับปานกลาง จำนวน 2 ด้าน โดยเรียง

ลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย ดังนี้ ด้านรายงานผลการพัฒนาคุณภาพของผู้เรียนได้อย่างมีระบบ และด้านปฏิบัติการกิจกรรมทางวิชาการเกี่ยวกับการพัฒนาวิชาชีพครูอยู่เสมอ

6.2 ผู้บริหารเขตพื้นที่ฯ มีความคิดเห็นเกี่ยวกับการปฏิบัติงาน โดยรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า มีการปฏิบัติงานอยู่ในระดับมาก จำนวน 10 ด้าน โดยเรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย ได้แก่ ด้านปฏิบัติตนเป็นแบบอย่างที่ดีแก่ผู้เรียน ด้านร่วมมือกับผู้อื่นในสถานศึกษาอย่างสร้างสรรค์ ด้านตัดสินใจปฏิบัติการต่างๆ โดยคำนึงถึงผลที่จะเกิดกับผู้เรียน ด้านร่วมมือกับผู้อื่นอย่างสร้างสรรค์ในชุมชน ด้านมุ่งมั่นพัฒนาผู้เรียนให้เต็มตามศักยภาพ ด้านแสวงหาและใช้ข้อมูลข่าวสารในการพัฒนา ด้านสร้างโอกาสให้ผู้เรียนได้เรียนรู้ในทุกสถานการณ์ ด้านพัฒนาแผนการสอนให้สามารถปฏิบัติได้เกิดผลจริง ด้านพัฒนาสื่อการเรียนการสอนให้มีประสิทธิภาพอยู่เสมอ และด้านจัดกิจกรรมการเรียนการสอน โดยเน้นผลถาวรที่เกิดแก่ผู้เรียน นอกนั้นมีความคิดเห็นอยู่ระดับปานกลาง จำนวน 2 ด้าน โดยเรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย ดังนี้ ด้านรายงานผลการพัฒนาคุณภาพของผู้เรียนได้อย่างมีระบบ และด้านปฏิบัติการกิจกรรมทางวิชาการเกี่ยวกับการพัฒนาวิชาชีพครูอยู่เสมอ

7. ผลการวิเคราะห์ สภาพการปฏิบัติงานตามเกณฑ์มาตรฐานวิชาชีพครู ของครูโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดบุรีรัมย์ ตามความคิดเห็นของผู้บริหารโรงเรียน จำแนกตามอายุ พบว่า

7.1 ผู้บริหารโรงเรียนที่มีอายุน้อยกว่า 30 ปี โดยรวมมีการปฏิบัติงานอยู่ในระดับปานกลาง เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า มีการปฏิบัติงานอยู่ในระดับมาก จำนวน 6 ด้าน ระดับปานกลาง จำนวน 6 ด้าน โดยด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ด้านปฏิบัติตนเป็นแบบอย่างที่ดีแก่ผู้เรียน และด้านที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุดคือ ด้านปฏิบัติการกิจกรรมทางวิชาการเกี่ยวกับการพัฒนาวิชาชีพครูอยู่เสมอ

7.2 ผู้บริหารโรงเรียนที่มีอายุ 30-40 ปี โดยรวมมีการปฏิบัติงานอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า มีการปฏิบัติงานอยู่ในระดับมาก จำนวน 9 ด้าน ระดับปานกลาง จำนวน 3 ด้าน โดยด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ด้านปฏิบัติตนเป็นแบบอย่างที่ดีแก่ผู้เรียน และด้านที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุดคือ ด้านปฏิบัติการกิจกรรมทางวิชาการเกี่ยวกับการพัฒนาวิชาชีพครูอยู่เสมอ

7.3 ผู้บริหารโรงเรียนที่มีอายุ 41-50 ปี โดยรวมมีการปฏิบัติงานอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า มีการปฏิบัติงานอยู่ในระดับมาก จำนวน 10 ด้าน ระดับปานกลาง จำนวน 2 ด้าน โดยด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ด้านปฏิบัติตนเป็นแบบอย่างที่ดีแก่ผู้เรียน และด้านที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุดคือ ด้านปฏิบัติการกิจกรรมทางวิชาการเกี่ยวกับการพัฒนาวิชาชีพครูอยู่เสมอ

7.4 ผู้บริหารโรงเรียนที่มีอายุ 51-60 ปี โดยรวมมีการปฏิบัติงานอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า มีการปฏิบัติงานอยู่ในระดับมาก จำนวน 10 ด้าน ระดับปานกลาง จำนวน 2 ด้าน โดยด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ด้านปฏิบัติตนเป็นแบบอย่างที่ดีแก่ผู้เรียน และด้านที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุดคือ ด้านปฏิบัติกิจกรรมทางวิชาการเกี่ยวกับการพัฒนาวิชาชีพครูอยู่เสมอ

8. ผลการวิเคราะห์ สภาพการปฏิบัติงานตามเกณฑ์มาตรฐานวิชาชีพครู ของครูโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดบุรีรัมย์ ตามความคิดเห็นของผู้บริหารโรงเรียน จำแนกตามประสบการณ์ในการทำงาน พบว่า

8.1 ผู้บริหารโรงเรียนที่มีประสบการณ์ในการทำงานน้อยกว่า 10 ปี และผู้บริหารโรงเรียนที่มีประสบการณ์ในการทำงาน 10 - 20 ปี โดยรวม มีการปฏิบัติงานอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า มีการปฏิบัติงานอยู่ในระดับมาก จำนวน 9 ด้าน และระดับปานกลาง จำนวน 3 ด้าน โดยด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ด้านปฏิบัติตนเป็นแบบอย่างที่ดีแก่ผู้เรียน และด้านที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ ด้านปฏิบัติกิจกรรมทางวิชาการเกี่ยวกับการพัฒนาวิชาชีพครูอยู่เสมอ

8.2 ผู้บริหารโรงเรียนที่มีประสบการณ์ในการทำงานมากกว่า 20 ปี โดยรวม มีการปฏิบัติงานอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า มีการปฏิบัติงานอยู่ในระดับมาก จำนวน 10 ด้าน ระดับปานกลาง จำนวน 2 ด้าน โดยด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ด้านปฏิบัติตนเป็นแบบอย่างที่ดีแก่ผู้เรียน และด้านที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ ด้านปฏิบัติกิจกรรมทางวิชาการเกี่ยวกับการพัฒนาวิชาชีพครูอยู่เสมอ

9. ผลการเปรียบเทียบ สภาพการปฏิบัติงานตามเกณฑ์มาตรฐานวิชาชีพครู ของครูโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดบุรีรัมย์ ตามความคิดเห็นของครูผู้สอน จำแนกตามเพศ โดยรวมมีการปฏิบัติงานไม่แตกต่างกัน และเมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า มีการปฏิบัติงานไม่แตกต่างกัน ทุกด้าน

10. ผลการเปรียบเทียบ สภาพการปฏิบัติงานตามเกณฑ์มาตรฐานวิชาชีพครู ของครูโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดบุรีรัมย์ ตามความคิดเห็นของผู้บริหารโรงเรียน จำแนกตามเพศ โดยรวม มีการปฏิบัติงานไม่แตกต่างกัน และเมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า มีการปฏิบัติงานไม่แตกต่างกัน ทุกด้าน

11. ผลการเปรียบเทียบ สภาพการปฏิบัติงานตามเกณฑ์มาตรฐานวิชาชีพครู ของครูโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดบุรีรัมย์ ตามความคิดเห็นของครูผู้สอน จำแนกตามอายุ โดยรวมมีการปฏิบัติงานไม่แตกต่างกัน และเมื่อเปรียบเทียบเป็นรายด้าน พบว่า มีการปฏิบัติงานไม่แตกต่างกัน ทุกด้าน

12. ผลการเปรียบเทียบ สภาพการปฏิบัติงานตามเกณฑ์มาตรฐานวิชาชีพครู ของครูโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดบุรีรัมย์ ตามความคิดเห็นของผู้บริหารโรงเรียน จำแนกตามอายุ โดยรวม มีการปฏิบัติงานไม่แตกต่างกัน และเมื่อเปรียบเทียบเป็นรายคู่ พบว่า ผู้บริหารโรงเรียน อายุ 30-40 ปี มีความคิดเห็นในมาตรฐานที่ 1 ด้านปฏิบัติการทางวิชาการเกี่ยวกับการพัฒนาวิชาชีพครูอยู่เสมอ แตกต่างกับผู้บริหารอายุ 41-50 ปี อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และผู้บริหารโรงเรียนที่มี อายุ 30-40 ปี มีความคิดเห็นในมาตรฐานที่ 7 ด้านการรายงานผลการพัฒนาคุณภาพของผู้เรียนได้อย่างมีระบบ แตกต่างกับผู้บริหารโรงเรียน อายุ 51-60 ปี อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ส่วนผู้บริหารกลุ่มอายุอื่นๆ มีความคิดเห็นไม่แตกต่างกัน

13. ผลการเปรียบเทียบ สภาพการปฏิบัติงานตามเกณฑ์มาตรฐานวิชาชีพครู ของครูโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดบุรีรัมย์ ตามความคิดเห็นของครูผู้สอน จำแนกตามประสบการณ์ในการทำงาน โดยรวม มีการปฏิบัติงานไม่แตกต่างกัน และเมื่อเปรียบเทียบเป็นรายคู่ พบว่า มีการปฏิบัติงานไม่แตกต่างกันทุกด้าน

14. ผลการเปรียบเทียบ สภาพการปฏิบัติงานตามเกณฑ์มาตรฐานวิชาชีพครู ของครูโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดบุรีรัมย์ ตามความคิดเห็นของผู้บริหารโรงเรียน จำแนกตามประสบการณ์ในการทำงาน โดยรวม มีการปฏิบัติงานไม่แตกต่างกัน และเมื่อเปรียบเทียบเป็นรายคู่ พบว่า มีการปฏิบัติงานไม่แตกต่างกันทุกด้าน

อภิปรายผล

จากสรุปผลการวิจัยเกี่ยวกับ สภาพการปฏิบัติงานตามเกณฑ์มาตรฐานวิชาชีพครู ของครูโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดบุรีรัมย์ ตามความคิดเห็นของครูผู้สอน และผู้บริหารโรงเรียน ผู้วิจัยมีประเด็นที่ควรนำมาอภิปราย ดังนี้

1. จากผลการวิจัย สภาพการปฏิบัติงานตามเกณฑ์มาตรฐานวิชาชีพครู ของครูโรงเรียนประถมศึกษา พบว่า ครูผู้สอนและผู้บริหารโรงเรียน ที่มีเพศต่างกัน มีความคิดเห็นคล้ายคลึงกันว่า ครูโรงเรียนประถมศึกษา มีระดับการปฏิบัติงานตามเกณฑ์มาตรฐานวิชาชีพครู โดยรวมอยู่ในระดับมาก โดยมาตรฐานที่มีการปฏิบัติอยู่ในระดับมากที่สุด คือ มาตรฐานที่ 8 ด้านปฏิบัติตนเป็นแบบอย่างที่ดีแก่ผู้เรียน

ผลการวิจัยดังกล่าว อธิบายได้ว่า ครูผู้สอน และผู้บริหารโรงเรียน ต่างก็มีความคิดเห็นตรงกันว่า ครูผู้สอนโรงเรียนประถมศึกษา มีระดับการปฏิบัติตนเป็นแบบอย่างที่ดีแก่ผู้เรียนมากที่สุด ซึ่งแสดงให้เห็นว่า ครูนอกจากจะทำหน้าที่ให้วิชาความรู้ ให้สติปัญญาแก่ศิษย์แล้ว ยังต้องสั่งสอนศิษย์ในด้านศีลธรรมจรรยา อบรมปณิธาน และขัดเกลาจิตใจให้ศิษย์เป็นคนดี มีคุณธรรมควบคู่กันไปด้วย ซึ่งสอดคล้องกับแนวคิดของ สมเชาวิ เกษประทุม (2543 : 10) ที่

กล่าวว่า ครูที่ดีในอุดมคติจะต้องทำตัวเป็นแบบอย่างที่ดี มีจรรยาบรรณครู และสอดคล้องกับงานวิจัยของ บรรจง สลึงค์ (2534 : บทคัดย่อ) พบว่า ครูประถมศึกษาที่มีคุณลักษณะในด้านคุณธรรมจรรยาบรรณอยู่ในระดับมาก ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ บรรจง ศรีประเสริฐ (2534 : บทคัดย่อ) ที่กล่าวว่า ครูที่ดีจะต้องเป็นผู้นำในการพัฒนาความรู้ความสามารถให้ทันสมัย ต้องประพฤติปฏิบัติตนเป็นแบบอย่างที่ดีให้ผู้เรียนเคารพศรัทธา

2. จากผลการวิจัย สภาพการปฏิบัติงานตามเกณฑ์มาตรฐานวิชาชีพครู ของครูโรงเรียนประถมศึกษา พบว่า ครูผู้สอนและผู้บริหารโรงเรียน ที่มีอายุต่างกัน ต่างก็มีความคิดเห็นคล้ายคลึงกันว่า ครูโรงเรียนประถมศึกษา มีระดับการปฏิบัติงานตามเกณฑ์มาตรฐานวิชาชีพครูโดยรวมไม่แตกต่างกัน และเมื่อพิจารณาเป็นรายมาตรฐาน พบว่า ครูผู้สอนที่มีอายุต่างกัน มีความคิดเห็นว่า ระดับการปฏิบัติไม่แตกต่างกันทั้งโดยรวมและรายมาตรฐาน ส่วนผู้บริหารโรงเรียน มีความคิดเห็นแตกต่างกัน ดังนี้

ผู้บริหารที่มีอายุน้อยกว่า 30 ปี มีความคิดเห็นว่า ครูโรงเรียนประถมศึกษา มีการปฏิบัติงานอยู่ในระดับปานกลาง ซึ่งแตกต่างจากผู้บริหารกลุ่มอายุอื่น ที่มีความคิดเห็นว่ามี การปฏิบัติงานอยู่ในระดับมาก ในมาตรฐานที่ 3 ด้านมุ่งมั่นพัฒนาผู้เรียนให้เต็มตามศักยภาพ มาตรฐานที่ 4 ด้านพัฒนาแผนการสอนให้สามารถปฏิบัติได้เกิดผลจริง มาตรฐานที่ 5 ด้านพัฒนาสื่อการเรียนการสอนให้มีประสิทธิภาพอยู่เสมอ และมาตรฐานที่ 6 ด้านจัดกิจกรรมการเรียนการสอนโดยเน้นผลถาวรที่เกิดแก่ผู้เรียน

ผลการวิจัยดังกล่าว อธิบายได้ว่า ผู้บริหารที่มีอายุน้อยกว่า 30 ปี มีความคิดเห็นว่าการปฏิบัติงานของครูโรงเรียนประถมศึกษา ด้านมุ่งมั่นพัฒนาผู้เรียนให้เต็มตามศักยภาพ ยังอยู่ในระดับปานกลาง ผลการวิจัยดังกล่าวแสดงให้เห็นว่า ครูควรตั้งใจปฏิบัติหน้าที่อย่างเต็มกำลังความสามารถ มีบทบาทในการพัฒนาผู้เรียน ปรับปรุงพัฒนาเทคนิคการเรียนการสอนให้ผู้เรียน ประสบผลสำเร็จด้านการเรียนให้เหมาะสมกับศักยภาพของผู้เรียนเป็นรายบุคคล เพื่อให้ผู้เรียนได้รับความรู้และประสบการณ์อย่างเต็มที่ และเหมาะสมกับความพร้อม ความต้องการตรงตามศักยภาพของตน สอดคล้องกับแนวคิดของ เดลิมัคคี นามเชียงใต้ (2542 : 10-16) ที่กล่าวว่า ครูต้องจัดการเรียนการสอนโดยยึดเด็กเป็นศูนย์กลาง ออกแบบวิธีเรียนร่วมกับนักเรียนอย่างมีประสิทธิภาพ ให้คำแนะนำการเรียนรู้ช่วยเหลือผู้เรียนในขณะปฏิบัติการเรียนรู้ ร่วมมือในการประเมินผลตรวจสอบความก้าวหน้าในการเรียนรู้ของนักเรียน และสอดคล้องกับแนวคิดของ วิจิตร ศรีธำณ (2526 : 24-25) ที่กล่าวว่า ครูจะต้องมีความรู้ในเนื้อหาวิชาที่สอนอย่างลึกซึ้ง จะต้องมีความรู้กว้างไกล รู้หลักการและวิธีสอน เพื่อสามารถนำไปประยุกต์ในการปฏิบัติวิชาชีพ ได้อย่างมีประสิทธิภาพ ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ กันนิงแฮม (Cunningham, 1997 : Abstract) พบว่า ครูต้องเป็นผู้นำ และมีบทบาทสำคัญในการเตรียมความพร้อมของนักเรียน ก่อนการจัดการเรียนการสอน มีการพัฒนาปรับปรุงเทคนิควิธีการสอน และปรับปรุงเปลี่ยนแปลง กิจกรรมการเรียนการสอนอยู่เสมอ

3. จากผลการวิจัย สภาพการปฏิบัติงานตามเกณฑ์มาตรฐานวิชาชีพครู ของครูโรงเรียน ประถมศึกษา พบว่า ครูผู้สอน และผู้บริหารโรงเรียน ที่มีประสบการณ์ในการทำงานแตกต่างกัน ต่างก็มีความคิดเห็นคล้ายคลึงกันว่า ครูโรงเรียนประถมศึกษา มีระดับการปฏิบัติงานตามเกณฑ์ มาตรฐานวิชาชีพครู โดยรวมไม่แตกต่างกัน และเมื่อพิจารณาเป็นรายมาตรฐาน พบว่าผู้บริหาร มีความคิดเห็นไม่แตกต่างกัน ส่วนครูผู้สอนมีความคิดเห็นแตกต่างกัน ในมาตรฐานที่ 1 ด้าน ปฏิบัติกิจกรรมทางวิชาการเกี่ยวกับการพัฒนาวิชาชีพครูอยู่เสมอ ดังนี้

ครูผู้สอนที่มีประสบการณ์ในการทำงาน น้อยกว่า 10 ปี มีความคิดเห็นว่า ครูผู้สอน ในโรงเรียนประถมศึกษา มีการปฏิบัติงานใน มาตรฐานที่ 1 ด้านปฏิบัติกิจกรรมทางวิชาการ เกี่ยวกับการพัฒนาวิชาชีพครูอยู่เสมอ อยู่ในระดับน้อย ซึ่งแตกต่างจากครูผู้สอนในกลุ่ม ประสบการณ์อื่น ที่มีความคิดเห็นว่ามี การปฏิบัติอยู่ในระดับปานกลาง

ผลการวิจัยดังกล่าว แสดงให้เห็นว่า การปฏิบัติกิจกรรมทางวิชาการเกี่ยวกับการ พัฒนาวิชาชีพครูอยู่เสมอ มีการปฏิบัติอยู่ในระดับที่น้อยอยู่ ซึ่งดูเหมือนจะสวนกระแสของการ ปฏิรูปการศึกษาในเรื่องที่เกี่ยวกับการปฏิรูปครูและบุคลากรทางการศึกษา ดังนั้น ครูผู้สอนควร เป็นผู้ดำเนินการศึกษาค้นคว้า และพัฒนาความรู้ความสามารถให้ทันสมัยอยู่เสมอ โดยมีการเข้า อบรม ประชุม สัมมนาหรือกิจกรรมทางวิชาการเกี่ยวกับการพัฒนาวิชาชีพครูอยู่เสมอ สอดคล้อง กับแนวคิดของ สมศักดิ์ ปริศนานันทกุล (2542 : 21) ที่กล่าวว่า ครูต้องมีความรู้ในวิชาชีพครู และมีความมุ่งมั่นในการพัฒนา ซึ่งสอดคล้องกับแนวคิดของ ถวิล มาตรฐาน (2542 : 2-8) ที่ กล่าวว่า ครูในปัจจุบันต้องได้รับการศึกษา อบรมมาเป็นอย่างดี มีความรับผิดชอบต่อวิชาชีพครู รักการสอน และส่งเสริมอาชีพให้ก้าวหน้า มีเกียรติ มีความรู้ความสามารถ มีการวางแผน พัฒนางาน และมีแรงจูงใจในการแสดงตนเป็นผู้นำในการพัฒนาตนเองอยู่เสมอ และสอดคล้อง กับงานวิจัยของ ไวท์ (White, 1998 : Abstract) กล่าวว่า คุณลักษณะที่เป็นมาตรฐานของครู คือ มีความมุ่งมั่นใจสูง มีความรู้ดี มีประสบการณ์ และมีทักษะความชำนาญ มีทัศนคติที่ดี มีความ ยินดีในอาชีพทางการสอน

4. ผลการเปรียบเทียบ สภาพการปฏิบัติงานตามเกณฑ์มาตรฐานวิชาชีพครู ของครู โรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดบุรีรัมย์ ตามความคิดเห็นของ ครูผู้สอน และผู้บริหารโรงเรียน เมื่อจำแนกตามเพศ พบว่า มีระดับความคิดเห็นไม่แตกต่างกัน ทั้งโดยรวมและในรายมาตรฐาน การที่ได้ข้อสรุปเช่นนี้ อาจเนื่องมาจาก ความตื่นตัวของครูใน เรื่องการปฏิรูปการศึกษา ตามพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 เกี่ยวกับการ พัฒนาคุณภาพการศึกษา ที่มุ่งเน้นให้การจัดการศึกษา ต้องเป็นไปเพื่อพัฒนาคนไทยให้เป็น มนุษย์ที่สมบูรณ์ (ชุมพล ศรีทองกุล, 2544 : 2) ซึ่งปัจจัยที่สำคัญ คือ ครูทั้งชายและหญิง ซึ่งความคิดเห็นดังกล่าว สอดคล้องกับแนวคิดของ ทาวเวอร์ จันทศิริ (2541 : 18-30) ที่กล่าวว่า ครูจึงจำเป็นที่จะต้องได้รับการพัฒนาคุณภาพตามเกณฑ์มาตรฐานวิชาชีพของตน มีจิตสำนึก ความรับผิดชอบและมีความมุ่งมั่นในการปฏิบัติตน และปฏิบัติหน้าที่ครูได้เต็มศักยภาพ และ

สอดคล้องกับงานวิจัยของ เรย์โนลด์ (Raynold, 1992 : 50) ที่ได้ศึกษาองค์ประกอบสำคัญในการจัดการเรียนการสอนที่มีประสิทธิภาพในสหราชอาณาจักร โดยศึกษาถึง ลักษณะของครูที่มีประสิทธิภาพ พบว่า ครูควรใช้สื่อการสอนที่หลากหลาย ให้นักเรียนมีส่วนร่วมในกิจกรรมต่าง ๆ จัดกิจกรรมการสอนโดยยึดหลักความแตกต่างระหว่างบุคคล ไม่ใช่สอนตามหนังสือ และโรงเรียนที่มีประสิทธิภาพได้นั้น ครูผู้สอน หรือบุคลากรของโรงเรียน ควรมีความเป็นอันหนึ่งอันเดียวกัน

5. ผลการเปรียบเทียบ สภาพการปฏิบัติงานตามเกณฑ์มาตรฐานวิชาชีพครู ของครูโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดบุรีรัมย์ ตามความคิดเห็นของครูผู้สอน และผู้บริหารโรงเรียน เมื่อจำแนกตามอายุ พบว่า ทั้งโดยรวมและรายมาตรฐาน มีระดับการปฏิบัติงานไม่แตกต่างกัน เมื่อเปรียบเทียบเป็นรายคู่ พบว่า ครูผู้สอนที่มีอายุต่างกันมีระดับการปฏิบัติงานไม่แตกต่างกันทุกมาตรฐาน

ส่วนผู้บริหารโรงเรียน ที่มีอายุต่างกัน เมื่อเปรียบเทียบเป็นรายคู่ พบว่า ผู้บริหารโรงเรียน อายุ 30-40 ปี มีความคิดเห็นในมาตรฐานที่ 1 แตกต่างกันกับผู้บริหาร อายุ 41-50 ปี และผู้บริหารโรงเรียนที่มี อายุ 30-40 ปี มีความคิดเห็นในมาตรฐานที่ 7 แตกต่างกันกับผู้บริหาร อายุ 51-60 ปี อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ส่วนด้านอื่น ๆ มีความคิดเห็นไม่แตกต่างกัน ซึ่งแสดงให้เห็นว่าระดับความคิดเห็นของผู้บริหารที่มีอายุที่ต่างกัน ไม่มีผลต่อระดับการปฏิบัติงานของครูตามเกณฑ์มาตรฐานวิชาชีพครู ทั้งนี้ น่าจะเป็นผลมาจากยุทธศาสตร์การปฏิรูปครูและบุคลากรทางการศึกษา ของสำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ (2545 : 9-10) ที่ได้ส่งเสริมการพัฒนาครูและบุคลากรทางการศึกษาให้เป็นบุคคลแห่งการเรียนรู้สามารถปฏิบัติงานตามมาตรฐานและจรรยาบรรณวิชาชีพจึงส่งผลให้ครูและผู้บริหารโรงเรียนมีมาตรฐานที่ใกล้เคียงกัน ดังนั้น ผู้บริหารสถานศึกษาและครูจะต้องมีการพัฒนาตนเองให้ก้าวทันกับการเปลี่ยนแปลงที่จะเกิดขึ้นตลอดเวลา มีการยกระดับฐานะของวิชาชีพครูให้เป็นวิชาชีพชั้นสูง มีการปฏิบัติตามเกณฑ์มาตรฐานระดับคุณภาพทางวิชาชีพครู ซึ่งกระทรวงศึกษาธิการได้ประกาศใช้เป็นเกณฑ์มาตรฐานกลางสำหรับการผลิต การสรรหา การพัฒนา และประเมินผลการปฏิบัติงานของครู (สำนักงานเลขาธิการคุรุสภา, 2544 : 58-61) และผู้ประกอบวิชาชีพครูต้องมีใบอนุญาตประกอบวิชาชีพครู ซึ่งสอดคล้องกับแนวคิดของ ซีรคักดิ์ อัครบวร (2542 : 159) ที่กล่าวว่า การออกใบอนุญาตประกอบวิชาชีพเป็นการยกระดับมาตรฐานวิชาชีพครูทำให้ผู้ประกอบวิชาชีพครูได้พัฒนาตนเอง ให้มีมาตรฐานเท่าเทียมกับวิชาชีพอื่น ๆ และยังสอดคล้องกับงานวิจัยของ พัทธราภรณ์ สงวนกล้าจิตต์ (2543 : 88) ที่ศึกษาความคิดเห็นของครูต่อการออกใบอนุญาตประกอบวิชาชีพครู พบว่า ข้าราชการครูมีความคิดเห็นว่าการออกใบอนุญาตประกอบวิชาชีพครูเป็นสิ่งที่มิใช่ประโยชน์ เพราะทำให้ครูได้พัฒนา และปรับปรุงตนเองอย่างต่อเนื่องส่งผลต่อการยกระดับมาตรฐานวิชาชีพครู นำผลไปสู่ความก้าวหน้าในด้านวิชาชีพ

6. ผลการเปรียบเทียบ สภาพการปฏิบัติงานตามเกณฑ์มาตรฐานวิชาชีพครู ของครูโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดบุรีรัมย์ ตามความคิดเห็นของครูผู้สอน และผู้บริหารโรงเรียน จำแนกตามประสบการณ์ในการทำงาน ทั้งโดยรวม และเปรียบเทียบเป็นรายคู่ พบว่า มีระดับการปฏิบัติงานไม่แตกต่างกันทุกมาตรฐาน ซึ่งไม่เป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้ ที่เป็นเช่นนี้ชี้ให้เห็นว่า ประสบการณ์ในการทำงานที่แตกต่างกัน ไม่มีผลต่อระดับความคิดเห็นที่มีต่อการปฏิบัติงานตามเกณฑ์มาตรฐานวิชาชีพครู ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ สัจญญา ณ พินุธย์ (2538 : 62-63) ที่ได้ทำการวิจัยเรื่อง การศึกษาตามความคิดเห็นของผู้บริหารโรงเรียนมัธยมศึกษา ที่มีต่อคุณลักษณะของครูอาจารย์ตามเกณฑ์มาตรฐานวิชาชีพครู สังกัดกรมสามัญศึกษา จังหวัดสงขลา พบว่า ประสบการณ์ในการดำรงตำแหน่งผู้บริหาร ที่ต่ำกว่า 5 ปี และตั้งแต่ 5 ปีขึ้นไป มีความคิดเห็นต่อคุณลักษณะของครูอาจารย์ตามเกณฑ์มาตรฐานวิชาชีพครู โดยรวมไม่แตกต่างกัน และยังสอดคล้องกับงานวิจัยของ พรทิพย์ อรุณทอง (2541 : บทคัดย่อ) ที่ได้ศึกษาและเปรียบเทียบความคิดเห็นของครูผู้สอน และผู้บริหารโรงเรียน เกี่ยวกับการปฏิบัติงานของครูตามเกณฑ์มาตรฐานวิชาชีพครู สังกัดสำนักงานการประถมศึกษากรุงเทพมหานคร พบว่า ผู้บริหาร และครูผู้สอน มีความคิดเห็นเกี่ยวกับการปฏิบัติงานตามเกณฑ์มาตรฐานวิชาชีพครู ไม่แตกต่างกัน ซึ่งแสดงให้เห็นว่า ครูผู้สอนทุกคนได้มีการค้นคว้า ปรับปรุงและพัฒนาการปฏิบัติงานของตนเองให้เข้ากับเกณฑ์มาตรฐานวิชาชีพครู ทั้ง 12 มาตรฐาน

ข้อเสนอแนะ

จากผลการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้สรุปประเด็น เพื่อเสนอถึงความต้องการ และแนวทางในการพัฒนาและแก้ไขให้เกิดประสิทธิภาพ ดังนี้

1. ข้อเสนอแนะในการนำไปใช้

1.1 ผู้บริหารการศึกษา และผู้ที่เกี่ยวข้อง ควรส่งเสริมและสนับสนุน ด้านการปฏิบัติกิจกรรมทางวิชาการเกี่ยวกับการพัฒนาวิชาชีพครูอยู่เสมอ โดยการส่งบุคลากรเข้าร่วมฝึกอบรม สัมมนา ในการพัฒนาการเรียนการสอน และพัฒนาวิชาการให้มีความก้าวหน้าอยู่เสมอ

1.2 ผู้บริหารการศึกษา และผู้ที่เกี่ยวข้อง ควรส่งเสริมและสนับสนุน ด้านการตัดสินใจปฏิบัติกิจกรรมต่าง ๆ โดยคำนึงถึงผลที่เกิดกับผู้เรียน ครูผู้สอนปรับเปลี่ยนวิธีการสอน โดยจัดกระบวนการเรียนรู้ที่ยึดผู้เรียนเป็นสำคัญ

1.3 ผู้บริหารการศึกษา และผู้ที่เกี่ยวข้อง ควรส่งเสริมและสนับสนุน ด้านการมุ่งเน้นพัฒนาผู้เรียนให้เต็มตามศักยภาพ เพื่อให้นักเรียนได้มีการพัฒนาอย่างเต็มศักยภาพ

2. ข้อเสนอแนะเพื่อการวิจัยต่อไป

2.1 ควรมีการศึกษาวิจัยเกี่ยวกับสภาพการปฏิบัติงานตามเกณฑ์มาตรฐานวิชาชีพครู ของครูโรงเรียนประถมศึกษา ตามความคิดเห็นของนักเรียน และผู้ปกครองนักเรียน เฉพาะในด้านหรือมาตรฐานที่สามารถแสดงความเห็นได้ เพื่อให้ทราบข้อมูลชัดเจนขึ้น

2.2 ควรมีการศึกษาวิจัยเกี่ยวกับสภาพการปฏิบัติงานตามเกณฑ์มาตรฐานวิชาชีพครู ของครูโรงเรียนประถมศึกษา โดยใช้ตัวแปรอื่น เช่น ระดับการศึกษา ขนาดโรงเรียน หรือ กลุ่มตัวอย่างที่กว้างขึ้น คือ ระดับจังหวัด หรือ ระดับเขตการศึกษา

2.3 ควรมีการศึกษาวิจัยเกี่ยวกับสภาพการปฏิบัติงานตามเกณฑ์มาตรฐานวิชาชีพครู ของครูโรงเรียนประถมศึกษา กับครูผู้สอนในสังกัดอื่น ๆ